

Mūzeja gariņš stāsta

18. Stop the Presses!

Uzmanību! Jaunas, vēl nebijušas ziņas! Avīzes speciālizlaidums. Jā, kādreiz tiešām avīzēs bija jaunākās ziņas. Tagad sanāk – vecākās ziņas, jo jaunākās jau sen izplatījušās pa visu pasauli gaismas ātrumā.

Kad jūs lasīsīt šo stāstu, jūs jau droši vien zināsīt: BEIDZOT Mūzeja Nākotnes Namam ir izvēlēts celtnieks. Un ja nu nezināt – *stop the presses!* Jo tā tiešām ir jauna, vēl nebijusi ziņa. Tagad atliek nogaidīt, kad būs pagājis termiņš iebildumu celšanai un izvērtēšanai. Bet izskatās, ka patiešām jau šovasar sāksies būvdarbi. Vecā ēka uz to gatava, un arī es esmu gatavs. Būs jauki dzīvot modernā Mūzeja ēkā. Cerams – bez Ļeņina spoka. Bet varbūt atskatīsimies, kas notika un nenotika, līdz tikām tik tālu.

Laikam jau stāstīju, ka vecā Latviešu sarkano strēlnieku ēka, kuŗā 1990. gados darbojās Mūzejs, bija kļuvusi par šauru. Rīgas pilsēta to gribēja nojaukt, bet Mūzejs -- palikt. Nākotnes Nams radās 2001. gadā arhitekta Gunāra Birkerta galvā. Man patika viņa metafora: no tumšā uz gaišo, uz apskaidroto. Ļeņina spokam celto ēku Birkerts gribēja piemērot laika garam – Latvijai, kas pārvarējusi tumšo komunisma rēgu un dodas pretī nākotnei. Apgaroti.

Un kaut arī Mūzejam piedraudēja, lai meklējot citas telpas, tas palika un riskēja pat plānot nākotni. Pirmie plāni paredzēja namu uzcelt līdz 2008. gadam! Kad 2006. gadā ēka nonāca atkal valsts īpašumā un ar Latvijas Okupācijas muzeja likumu valsts to nodeva lietošanā Latvijas Okupācijas muzeja biedrībai, bija jau gandrīz gatavs ēkas skiču projekts. Jau 2007. gadā valdība lēma par Nākotnes Nama celtniecību; tapa plāni veidot Padomju okupācijas upuru piemiņas memoriālu blakus Mūzejam. Valdība solīja: uzcelsim līdz 2010. gadam!

Tad nāca lielā finansiālā krīze. Viss apstājās. Jaunās ekspozīcijas pirmie plāni bija gatavi. Tapa makets. Apstājās. Atceros, cik drūma bija noskaņa. Pašam Mūzejam klājās grūti. Vai atmest Nākotnes Namu, lai izdzīvotu? Taču neuzdeva, un 2011. gadā valdība beidzot lēma – Nākotnes Namam būs būt līdz 2013. gada 31. decembrim! 2012. gada 11. novembrī Mūzejs uz laiku iekārtojās pagaidu telpās un sāka uzlabot ekspozīcijas plānus. Bet ... Nāca aizkavējums pēc aizkavējuma: bankrotējuši arhitekti, protestējoši arhitekti, Rīgas pilsētas arhitekts un būvvalde. Vienu brīdi likās, ka Rīgas torņos nedzied gaiļi, bet gailēs. Ja vispār būvēt, ne tā kā iecerējis Birkerts – nepareizi! Atlika Saeimai teikt vārdu: būs Birkerta namam būt līdz 2018. gada 1. oktobrim. Saeima lēma, valdība lēma. Nu esam tik tālu, bet atkal bet – kā to pāris mēnešos izdarīt? Būs atkal jālemj, bet nu jau uz 2020. gadu.

Mūzejam šogad 25 gadi. Dzimšanas dienu svinēs 27. jūnijā Melngalvju namā. Patlaban tāda priecīga minēšana un derības: kur dzert vīnu un ēst kliņģeri? Ja ap veco namu sētas vēl nebūs,

droši vien uz atvadām zem ēkas nojumes. Ja būs – laikam jau pie melngalvjiem. Lai uzzinātu, atnāciet. Arī es tur būšu kā *spiritus* – vienādi vai otrādi priecīgā garā. Svinēsim!

Vai varēsim līdz kapsulas guldīšanas pamatakmenī dabūt vēl 27 ziedotājus, lai būtu 1000? Un vai Mūzeja iekārtošanai vēl vajadzīgos EUR 500 000?

ASV. Čeki rakstāmi OMFA (ja vajag, ar ziedojuma mērķa norādi) un sūtāmi Ilze Resnis, 10930 Nollwood Drive, Chardon, OH 44024. Ziedotāji saņem kvītis nodokļu atlaidēm.

Kanāda. Čeki rakstāmi LRDF (Latvian Relief and Development Fund) ar atzīmi "Okupācijas mūsejam" (ja vajag, arī ar mērķa norādi) un sūtāmi: Dagnija Staško, 16 Elterwater Ave, Nepean, ON K2H5J2. Ziedotāji saņem kvītis nodokļu atlaidēm.

Australija. Čeki rakstāmi (pievienojot mērķa norādi) un sūtāmi mūseja pārstāvei: Ināra Graudiņa, 141 Darley Road, Randwick, NSW 2031.

Lielbritānija. Čeki rakstāmi (ja vajag, ar mērķa norādi) un sūtāmi mūseja pārstāvei: Inese A. Smith, 36 Fairmount Drive, Loughborough, LE11 3JR vai (ar mērķa norādi) "Latvian Educational Foundation", Catthorpe Manor, Catthorpe, Leicestershire LE17 6DF.

<http://okupacijasmusejs.lv/lv/nakotnes-nams/>

Ar ziedojumu nodrošināts publicitātes projekts

Par Latvijas Okupācijas mūzeja darba laikiem var uzzināt Mūzeja mājas lapā:
<http://okupacijasmuzejs.lv/lv/>. Turpat var arī uzzināt par Mūzeja ekspozīciju Čekas galvenajā mītnē “Stūra mājā” un iespēju gida pavadībā apmeklēt cietumu, ko tur Čeka iekārtoja 1940. gadā. Gan pagaidu ekspozīcija Raiņa bulvārī 7, gan “Stūra mājas” ekspozīcija un cietums Brīvības ielas 61 atvērti 7 dienas nedēļā.
Latvijas Okupācijas mūzeja 25 gadu svinības notiks 27. jūnijā.

Ar ziedojumu nodrošināts publicitātes projekts